

Lea Leppik, Tartu Ülikooli Muuseum

17th Annual UMAC Conference Global Issues in University Museums and Collections: Objects, Ideas, Ideologies, People

Helsinki, Jyväskylä

5.-8. september 2017

UMAC 2017 oli pühendatud ülikoolimuuseumide ees seisvatele globaalsetele ja eetilistele probleemidele. Kuna tegu on maailmaorganisatsiooniga, oli esinejaid ja kuulajaid tõesti üle maailma – Jaapanist, USAst, Aafrikast jne. Väga põnev oli kuulda ja näha, kuidas maailmas võivad ülikoolimuuseumide ees seisvad probleemid olla üsna erinevad meie omadest ja järelkult ka lahendused teistsugused. Nii mõndagi ettekannet kuulates võis tõdeda, et Eestis on kõik väga hästi. Näiteks Soome kolleegidelt on viimasel ajal ajaloolised hooned käest võetud, sest nende pidamine on kallid ja pole kriteeriume, kuidas kultuuriväärtust rahaliselt hinnata (loodetavasti me ei jõua nii sügavale turumajandusse).

Konverentsi üks keskne teema oli eetika ja selles seoses esiplaanil inimsäilmete eksponeerimine. Kui Euroopas on see kasvav probleem, siis näiteks Sri Lanka esindaja rääkis, et budistliku tausta tõttu neil erilisi probleeme pole (kuna usutakse, et keha annetamine meditsiinilisteks uuringuteks aitab inimese lähemale nirvaanale).

Palju oli juttu üliõpilaste rakendamisest ja suhestamisest ülikoolide muuseumidega, paistab, et see on probleem nii meil kui mujal, ja iga õnnestunud lahenduse üle ollakse uhke. Üldistavalt võiks öelda, et väga palju võimalusi on leitud kunstikollektsioonide rakendamiseks kaasaegses õppetöös, samas kui nii mõnegi muu endisaegse õppevahendi on välja vahetanud moodsamad lahendused. Jaapanlased liigitavad ülikoolide muuseumid koolimuuseumide alla ja nende kaudu tehakse ulatuslikult tööd, mis sarnaneb meie varasemale kodu-uurimisliikumisele.

Minu enda posterettekanne oli teisel põhiteemal – globaalsed teemad ja inimesed, käsitledes Keiserliku Tartu Ülikooli esimese rektori G. F. Parroti kui valgustusaja maailmakodaniku tegevust Prantsusmaal, Saksamaal, Liivimaal ja Venemaal, ning tema pärandit kasutamist Tartu Ülikooli muuseumis.